

μαρτίνος εἶχε συνάψει μετὰ τοῦ πατρὸς τοῦ μαρ-
κησίου, κατὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνά του εἰς τὴν
περιφέρειαν, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος οὗτος ἦτο
τότε ἑπάρχος, διηυκόλυναν τὴν γνωριμίαν τοῦ
νέου εὐπατρίδου μετὰ τοῦ πεφημισμένου ποιητοῦ.
Κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως τῆς ζωῆς του ἔτη ἐπέ-
δειξεν εἰς αὐτὸν ὁ μαρκήσιος ἀφοσίωσιν υἱικήν.
Ἀνεκάλει μετὰ στοργῆς καὶ ὑπερφηανείας τὰς
οἰκέσεις, τὰς συμβουλὰς, τὰς ἐκμυστηρεύσεις ὅσας
παρὰ τοῦ στόματός του ἤκουσε. Δὲν ἐξεθελίζεν
ἁδιχαρίτως πᾶν ὅ, τι ἔγραψεν ὁ Ἀλμαρτίνος, ἀλλ'
ἐθαύμαζε τὸν ποιητὴν τῶν Ἀρμονιῶν, τῶν Ποι-
ητικῶν Μελετῶν καὶ τοῦ Jocelyn. "Ὅτε ἐπῆλθε
πρότινων ἐτῶν ἡ ἐπισκίασις τῆς ποιητικῆς του
δόξης, ὁ πιστὸς του φίλος ἐλυπήθη καίριως, ἀλλ'
ὅμοις παρηγορεῖτο προλέγων ὅτι τὴν παροδικήν
παραγνώρισιν τῆς ἀξίας του θὰ διαδεχθῇ καὶ
πάλιν ὁ θαυμασμός, παρηκολούθει δὲ μετὰ χα-
ρᾶς τὰς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐναργεῖς ἀπο-
δείξεις τῆς ἐπαληθεύσεως τῆς προφητείας του.

"Ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι, παρεκτός τῶν δύο
τούτων μεγάλων ἀνδρῶν, ὁ μαρκήσιος καθ' ὅλον
τὸν βίον του, συνεδέθη συχνάκις διὰ στενῆς φι-

λίας μετὰ γερόντων. Περιοριζόμενοι εἰς γνωστὰ
μόνον ὀνόματα, ἀναφέρομεν τὸν ζωγράφον Cou-
der, τὸν ὁποῖον ἀπὸ καρδίας ἠγάπα, τὸν διὰ-
σημον γλύπτην Bonnassieux, ὅστις ἐθρήνησε τὸν
θνατὸν του μετὰ στοργῆς πατρικῆς, τὸν Egger
τοῦ ὁποίου περιέθλαπε μετ' ἀφοσίωσεως τὰ γη-
ρατεῖα, σκιασθέντα ἐκ σκληρᾶς δοκιμασίας, τῆς
τυφλώσεως. Τοὺς πρὸ αὐτοῦ καταβάντας εἰς
τὸν τάφον ἐτίμα νεκρούς, ὅσον τοὺς εἶχεν ἀγα-
πήσει ζῶντας. Αἱ βιογραφίαι τὰς ὁποίας συνέ-
γραψε τοῦ Egger αὐτοῦ, τοῦ Brunet de Presles,
τοῦ Wyndham, τοῦ d'Eichthal καὶ ἄλλων ἔτι,
μαρτυροῦν ὅπως εἶχε περὶ πολλοῦ τὴν μνήμην
τῶν γηραιῶν φίλων του. Τὸ τελευταῖόν του
ἔργον, δεῖγμα παρόμοιον στοργῆς πρὸς ἀποθα-
νόντα φίλον, ἦτο ἡ διατριβὴ περὶ τῶν ἔργων
καὶ τοῦ βίου τοῦ Ἑμμανουὴλ Μίλλερ, ἡ προ-
ταχθεῖσα τῶν ἀναμνήσεων καὶ ἐπιστολῶν,»
τὰς ὁποίας ὁ λόγιος ἐκεῖνος Ἑλληνιστὴς ἔγραψε
κατὰ τὴν διαμονήν του εἰς Θάσον καὶ εἰς τὸ
Ἅγιον ὄρος. Τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου τούτου
τὴν ἐπιστάσιν εἶχεν ἀναλάβει ὁ μαρκήσιος
μετὰ τῆς συνήθους του προθυμίας.

"Ἐπὶ τὸ τέλος

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ.

Ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς καρδιάς

Τῷ φίλῳ Ἀλφ. Στ...

Περὶ τὴν δέιλαν τῆς πρωτομαγιάς, τὴν ὥραν
καθ' ἣν οἱ ἄλλοι κατήρχοντο, ἐπιστρέφοντες ἐκ
τῶν κήπων, ἐγὼ ἀνηρχόμην μόνος τὴν λεωφόρον
τῶν Ὑψωμάτων, τὸν ὠραιότερον ἐξοχικὸν πε-
ρίπατον τῆς Ζακύνθου.

Πρὸς τοὺς ἐπιστρέφοντας ὁμίλους, φαιδρούς,
γελῶντας, καταφόρτους ἐξ ἀνθέων καὶ στεφάνων
καὶ κλάδων, ἀπετέλει ἀντίθεσιν ζωηρὰν ὁ νεαρός
μου φίλος Ἀλέκος, ἐρχόμενος μόνος, ῥεμβός, μὲ
μίαν κάλυκα βαθείας ἐρυθροῦ ρόδου, τὴν ὁποίαν
ἔφερον ἐν τῇ κομβιοδόχῃ, αἰδημόνως ἐπιφανο-
μένη μετὰ τριῶν πρασίνων φυλλαρίων.

Τὸν ἐσταματήσα καὶ τῷ εἶπα:

«Ἐνα μονάχα, ἀλλ' ἀξίζει τὸν κόπο. Σπα-
νία εἶδα τόσον ὠραῖο τριαντάφυλλο. Βλέπω ὅτι
σύ ἔκοψες τὸν καλλίτερο Μάη ἀπ' ὅλους

— Πραγματικῶς!» μοὶ ἀπήντησε μὲ τὸ μᾶλ-
λον εὐφρόσυνόν του μειδίσμα «Ὅντε καὶ ἐγὼ
δὲν ἤλπιζα νὰ ἐορτάσω σήμερα μιὰ τέτοια
πρωτομαγιά. Σὲ βεβαιῶ ὅτι αὐτὸ τὸ τριαντά-
φυλλο κανεὶς δὲν τῷχει.

— Θὰ ἐφαίνόμην λοιπὸν πολὺ ἀπαιτητικός,
ἂν σοῦ τὸ ζήτηῖς;

— Πάρα πολὺ μάλιστα. Πῶς εἶνε δυνατόν
νὰ σοῦ τὸ δώσω, ἀφ' οὗ τὸ ἔκοψα ἔς τὸ περιβόλι...
τῆς καρδιάς;

— Ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς καρδιάς! Δὲν ἐννοῶ κα-

λὰ καλὰ τί θέλεις νὰ πῆς, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται
πῶς εἶσαι πολὺ εὐτυχὴς ἄνθρωπος.

— Τὸ νῦρες! αὐτὸ τὸ τριανταφυλλάκι ἔχει,
φίλε μου, τὴν ἱστορίαν του...

— Μικράν, ὠραίαν καὶ εὐώδη, ὅπως εἶν' αὐτό.
Δὲν θὰ μοῦ τὴν πῆς ἄρα γε;

— Ἄ, ὄχι, ποτέ. Προτιμῶ νὰ σοῦ τὸ δώσω.

— Ἀφ' οὗ εἶνε ἔτσι... λοιπὸν!»

Τὸν ἀπεχαιρέτησα καὶ ἐξηκολούθησα τὸν ἀ-
νήφορόν μου, παρακάμπτων δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ
τοὺς πυκνοὺς κατερχομένους ὁμίλους. Εἶχα λη-
σμονήσῃ μετ' ὀλίγον τὸν μετὰ τοῦ φίλου μου
διάλογον, ὅτε μ' ἔκαμε νὰ τὸν ἐνθυμηθῶ ἐκ νέου
ἡ συνάντησις νεαρᾶς κόρης, ἐρχομένης ἐπίσης ἐκ
τῆς ἐορτῆς τῶν ἀνθέων μετὰ τῆς μητρός της καὶ
τῆς μεγαλειτέρας της ἀδελφῆς. Ὄνομαζετο Ἀν-
θή, τὸ σεμνὸν κόσμημα οἰκογενείας πολὺ φιλικῆς
μου. Ἦτο ἐκ τῶν παρθενικῶν ἐκείνων πλασμάτων
τὰ ὁποῖα ἀμνηχανεὶ ὁ ποιητὴς πῶς νὰ περιγράψῃ,
διότι ἐν ᾧ δὲν ἔχουσι τίποτε ἀξίον ἐπαίνων ὑ-
περβολικῶν καὶ λυρισμοῦ ὑπερνεφέλου, ἀποτε-
λοῦσιν ἐν τούτοις σύνολον γλυκὺ καὶ συμπαθές.
Ἐφόρει ἐσθῆτα ἀπλῆν, ἐλαφρὰν, ὠχρόλευκον,
ὡς τὸ πέταλον τῆς μοσχαῖς, καὶ ἐπὶ τοῦ στή-
θους της ἀνεπαύετο ἁρμονικῶς κάλυξ ἐρυθροῦ
ρόδου ἐν μέσῳ φυλλαρίων, τὴν ὁποίαν, εὐθὺς κα-
θῶς ἤρχετο, ἀνεγνώρισα ὡς δίδυμον ἀδελφάκι

τῆς προπορευομένης ἐν τῇ κομβιοδόχῃ τοῦ φίλου μου.

Τὰ κομψὰ ἀνθύλλια, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀνῆκον εἰς εἶδος σπάνιον καὶ περιβλεπτον, ἐφαίνοντο ἐμψυχωθέντα διὰ τῆς αὐτῆς καὶ τὰ δύο μυστηριώδους καὶ ἀγίας πνοῆς. Κἄτι βεβαίως συνέβαινε, μοὶ ἔλεγεν ἡ προαίσθησίς μου, καὶ ἡ ἀκαχός μου περιέργεια μοὶ ἐπέτασσε νὰ τὸ ἀνεύρω. Διὰ τοῦτο δὲν δυσηρεστήθην διόλου, ὅταν αἱ τρεῖς γυναῖκες μ' ἐσταμάτησαν, πρόθυμοι εἰς τὴν ὀλιγόλεπτον συνομιλίαν τῶν φιλικῶν συναντήσεων.

Εὗρον ταχέως ἀφορμὴν νὰ στραφῶ πρὸς τὴν Ἀνθὴν καὶ νὰ ἐπαινέσω τὸ ἄνθος τῆς:

«Ὡραῖο μπουμπουκάκι. Σὰν ψεύτικο, σὰν μεταξωτὸ μοιάζει. Ἐνα μόνον ὁμοιο εἶδας τὴ ζωή μου.

— Ὁμοιο ;

— Καὶ ἀπαράλλακτο. Τὸ φοροῦσε 'ς τὸ στῆθος τοῦ ὁ φίλος μας Ἀλέκος, ποῦ τὸν συνήντησα πρὸ ὀλίγου . . . πάει κάτω

— Ἀ ναί, τὸ φορεῖ, τὸ φορεῖ ;

— Τὸ φορεῖ, λέει; καλλιτέρα ἀπὸ παράσημο. Τόσα ποῦ τοῦ ἔκαμα νὰ μοῦ τὸ δώσῃ, ἀλλ' ἐστάθῃ ἀδύνατον. Τῷ κοψε, μοῦλεγε, 'ς τὸ περιβόλι τῆς καρδιάς. Ἀλήθεια ;

— Ἀ μπά, καλ' ἐγὼ τοῦ το ἔδωσα.»

Καὶ τὴν ἀπάντησιν ταύτην, ἐν ᾗ ἤδη ἀπεχαιρετιζόμεθα, τὴν ἐπρόφερον ἡ κόρη μετὰ πολλῆς ἀφελείας. Ἀλλ' εἶχε γείνη ἐξ ἀρχῆς ἐλαφρῶς ἐρυθρά, ὡς ἐὰν ἡ βαθύτης τοῦ ῥόδου ἐξεχύθη εἰς ὠχροτέραν ἀπόχρωσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς. Τὸ

ἐρυθρὰ τῆς ἐκεῖνο μοὶ εἶπεν ὅ,τι ἤθελα νὰ μάθω. Αὐτὴ ἦτο ἡ μικρά, ἡ ὠραία, ἡ εὐώδης ἱστορία, τοῦ τριανταφύλλου τοῦ Ἀλέκου, ἡ ὁποία ἐν τούτοις εἶνε τόσον γνωστὴ καὶ τόσον κοινὴ ἱστορία ὥστε ὅπως καὶ ἂν ἐπεχειροῦν νὰ τὴν διηγηθῶ τόρα δὲν θὰ ἦτο πλέον οὔτε μικρά, οὔτε ὠραία, οὔτε εὐώδης.

Σιωπῶ λοιπόν, ὅπως ἐσιώπησα καὶ τότε, ἐξακολουθῆσας τὸν πρωτομαγιάτικόν μου περίπατον, μακρόν, μονήρη, πλήρη αἰσθημάτων καὶ ρεμβασμῶν . . . Ἐπῆρχετο βραδέως ἡ ἐσπέρα, συσκοτίζουσα τὰ περὶ ἐμέ ἀντικείμενα· ἀπέναντι διεφαίνετο ὁ ὀρίζων διὰ τοῦ μαύρου φυλλώματος ἐρυθραυγῆς. Ἀνὰ εἰς ἡνάπτοντο ἐν τῷ οὐρανῷ οἱ ἀστέρες. Οἱ ὅμιλοι ἤραιοντο.

Ἡ φύσις ἀνελάμβανε τὴν μεγαλοπρεπῆ ἐσπερίαν σιγὴν τῆς. Ἡ χλιαρὰ ἀτμόσφαιρα ἐμοσχοβόλει· ἡ αὐρα ἔφερε μακρόθεν βόμβον ἁσμάτων ἀσθενῆ. Ἐνόμιζα ὅτι ἐπτερύγιζε περὶ ἐμέ ἀόρατος ὁ Ἔρως τῶν δύο μου φίλων . . . Ἀλλὰ καμμίαν εὐφροσύνην δὲν ἠσθάνετο ἡ ἔρημός μου καὶ ἀνέραστος καρδιά, καμμίαν ἀγαλλίασιν ἀμιγῆ καὶ ἱκανοποιούσαν ὡς ἄλλοτε.

Τί μοῦ συνέβαιναν ; Αἱ σκέψεις μου ἐξεπέτων ταχεῖαι, μελαγχολικαί, ἐδέσποζε δὲ ὅλων μία ἐπίμονος, τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνάμην ν' ἀποδιώξω — ἐκεῖνη ἡ σκέψις, τὴν ὁποίαν ὑπενόησα λανθάνουσιν ἐν τῷ μετὰ τοῦ φίλου μου διαλόγῳ :

«Ὅποιος νέος θέλει νὰ χαρῇ πρωτομαγιά, πρέπει νὰ τὴν γιορτάσῃ 'ς τὸ περιβόλι τῆς καρδιάς.

Μάιος, 1889

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΣ

Ἡ λυγερή

Συνέχεια· ῥθε σ. 244

Ἀλλ' ὁ γέρων ἔμπορος ἐγνώριζε πλέον τὸ συμφέρον τοῦ ἀνέπτυσσεν ἤδη καταπληκτικὴν δεξιότητα περὶ τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς. Τὴν πρώτην λοιπόν καταλλήλοτέραν συναλλαγὴν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εὐθὺς μόλις ἠννόησε τὸν σκοπὸν τῶν ἀντιπάλων τοῦ ἦτο νὰ θέσῃ εἰς μερίδιον τὸν Νικολόν, δεχόμενος ὡς κεφάλαια τοὺς γλίσχρους μισθοὺς καὶ τὴν μεγάλην ἱκανότητα τοῦ ὑπρέτου τοῦ. Κ' ἐνῷ ὑπομειδιῶν ἤδη ἀνέκυκλου αὐτὰ εἰς τὸν νοῦν τοῦ ὁ γέρων, εὗρισκεν ὅτι μία ἀκόμη συναλλαγή τοιαύτη ἔμενεν εἰς αὐτὸν νὰ κάμῃ καὶ ὁ ἐμπορικὸς τοῦ οἴκος ἐξησφάλιζε διὰ παντὸς τὴν προκοπὴν τοῦ. Βέβαια· ἡ ἐμπορικὴ εὐφυΐα τοῦ Νικολοῦ καὶ ἡ τύχη τοῦ οἴκου τοῦ ἔμενον πλέον ἀρρήκτως συνδεσμένα ἂν ἔδιδεν εἰς αὐτὸν τὴν Ἀνθὴν τοῦ, τὴν μοναχοκόρην τοῦ.

Εἶνε ἀληθές ὅτι πρὶν ἢ γνωρίσῃ τὸν Νικολόν τὸ μόνον μέλημα τοῦ Στριμμένου συνεκεντρώτο εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς Ἀνθῆς τοῦ, μικρὰς τότε καὶ χαριέσσης κορασίδος. Ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ

Νικολὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἐμπορικὸν βίον τοῦ Κύρ Παναγιώτη καὶ παρέσυρεν αὐτὸν εἰς τὴν ὁρμητικὴν δίνην τῆς συναλλαγῆς καὶ τοῦ κέρδους, ἔγεινε τοῦτο δευτερεῦον ζήτημα. Δὲν ἦτο ὅμως λόγος ὅτι δὲν ἐσκέπτετο παντοτε νὰ δώσῃ ἓνα καλὸν γαμβρὸν εἰς τὴν κόρην τοῦ. Καὶ εὗρισκεν ἤδη ὅτι συνεκέντρον ὅλα τὰ προσόντα καλοῦ γαμβροῦ ὁ Νικολὸς Πικόπουλος. Εἶχεν ἥπιον τρόπον ὥστε νὰ μὴ δυσαρεστῇ ποτε τὴν γυναῖκά του καὶ ἀρκετὴν ἐπιχειρηματικὴν πνεύματος ὥστε ν' αὐξήσῃ καταπληκτικῶς τὴν περιουσίαν τὴν ὁποίαν θὰ ἐλάμβανε. Κ' ἐπειδὴ εἰς αὐτὸν καὶ μόνον τὸν κύκλον περιστρέφοντο ὅλαι αἱ ιδέαι τοῦ κύρ Παναγιώτη, ἔμεινεν εὐθὺς κατευχαριστημένος ἀφ' ἧς ἡμέρας τὸ ἐσκέφθη. Διότι δὲν ἦτο σήμερον πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐσκέπτετο τοῦτο ὁ γέρων· πρὸ πολλοῦ ἐρρίζωσεν ἡ ιδέα αὐτὴ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τοῦ καὶ ἤδη, κατ' αὐτὴν ἴσως τὴν στιγμὴν, ὅλα ἐτελείωναν ! . . .

Ὁ κύρ Παναγιώτης ἔτριψεν εὐχαρίστως τὰς παλάμας, περιέπλεξε τὸ κομβολόγιόν τοῦ περὶ